

२१०/३-१४०

१४०

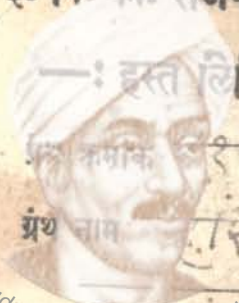
Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Chavan Pratishthan, Mumbai.

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळे.

—: इस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ नाम: कथा पुराणे (६११)

विषय: कथा पुराणे

गीच्यासुवासेंकरुनी ॥ दाहिदिश्यगल्याभोरानि ॥ परब्रंरिउठ्ठी
जेध्वनी ॥ आदिजननितेचतुं ॥ ३२ ॥ तससुववणजेसंसुरंग ॥ तैसजे
ननीतुसेसंवीग ॥ पंकजनेत्रसुरेवचांग ॥ अाधरबिंबरेगजेसं ॥ ३३ ॥
सरकनासीकविशाळभाळ ॥ कणितारुकाचासुल्लाळ ॥ किंशरिसु
र्वनिर्मळ ॥ कणियेउनीलागळे ॥ कणितेघोशठळदेतिगं
उस्छळिदिसप्रदिप्ति ॥ किंनुवचरुयेकस्छेति ॥ कणिलगति
सारदेचं ॥ ३५ ॥ गळामावियं ॥ सुफ्रकंचुकिशुफ्रवस्त्र ॥ आ
पादमस्तकावरिसमग्र ॥ दिव्यआकारसळकती ॥ ३६ ॥ आरुठ
ळिहंसासनि ॥ दिव्यविनाहातीघेउनि ॥ आलापकरितांमधुरध्व
नि ॥ सुरवरटकानतठस्ता ॥ ३७ ॥ सुरासुरगणगंधर्व ॥ सिद्धचर

(2)
षामुनिपुं वग ॥ अंबेतु संचर णिमाव ॥ धरिति सर्वज्जदरं ॥ ३८ ॥ श्री
धरनिजभावं करुण ॥ जननितुजम्पानन्यशरणा ॥ जिह्वाग्रं तुं राहो न
हरिविजयग्रंथबालवि ॥ ३९ ॥ गणेशसरस्वतिचंस्तवन ॥ वदविलं
जेण देयं करुण ॥ तो ब्रह्मानंदं सुरपुण ॥ सुचंचरणवंदुज्जांत ॥ ४० ॥
तो ब्रह्मानंदपितांनिश्चिदि ॥ सावित्रीयाचिरात्कि ॥ तो ज्जदिपुनष
हंमुळप्रकृती ॥ मातापितांवंति ॥ ४१ ॥ ब्रह्मचयग्रहस्ताश्रमक
रुण ॥ वाषाप्रहस्ताचरुण ॥ तंसापदिहाद्युन ॥ त्रीवीधभाश्र
मप्रागीलं ॥ ४२ ॥ पंढरियमीमाता ॥ समाधिस्तवालुवंदि ॥ पुण
ज्ञानि जैसा धुजेदि ॥ तांपसियाभाजि श्रेष्ठेपं ॥ ४३ ॥ जयासि
बाळपणापासुनि ॥ परनारिमातेसमान ॥ परद्भ्यं पाह जैसं

॥४॥

(२५)

वमन ॥ आनंदघनस्वस्वपै ॥ ४४ ॥ कामादिकषडुवैरि ॥ १७ ज्यो लोठा
 निघातलीबाहेरी ॥ ज्याच्यांघपावलाकननिर्धारि ॥ ज्ञानहोयप्रा
 णियं ॥ ४५ ॥ जेनिनिमवेदांतज्ञान ॥ ते ज्यासीकरतळामळपुणी वं
 दिलें तयांचेचरण ॥ ग्रंथारिणिआदरं ॥ ४६ ॥ गुरुपदसर्वीतश्रेष्टा ॥
 साहुंनकोन्हीनाहिंवरि ॥ कळवसुखणावावरि ॥ तरिकल्पिलेपु
 रविंतां ॥ ४७ ॥ मातांपितियासमान ॥ परिष्णावासद्गुरुपुणी ॥ तेउप
 मायथंकोणनघडंजाणसर्वध ॥ ज्याज्याजन्माजयिप्राणी ॥
 तथंमायेबापेआसतीदोन्ही ॥ परिसद्गुरुकेवल्येदानि ॥ तोदुर्लभस
 र्वदा ॥ ४८ ॥ जरिआनंतपुन्याचियारासि ॥ तरिचमेटिसद्गुरुसीं ॥
 नमहिं तरिवेथंनरदेहांसी ॥ येउनसारथककार्यंकेलं ॥ ४९ ॥

3

श्रीगुरुवाचुनीयाहोयंशान ॥ इंकालत्रंईनघेउंपुर्ण ॥ आसज्ञा
नावांचुन ॥ सुटकानकं कल्यांति ॥ ५१ ॥ श्रीरामजावतांरपरिपुर्ण ॥
ताहिघरिवशिष्टाचंचरण ॥ श्रीदत्तात्रयसनातन ॥ आनन्यर
रणसंदियनी ॥ ५२ ॥ व्यासनारदासिभारगारिघं ॥ ईद्रवहस्पतिचं
पाईलोगं ॥ उमासीवसीशकवर्गं ॥ आसज्ञानप्राप्तिरि ॥ ५३ ॥
शुकनारदंप्रलहाद ॥ वाल्मिकिवासेष्टादित्रुषिवंच्य ॥ इतुकंहि
गुंरुपदकमळिचाआमोद ॥ परमरहोउनीसवीति ॥ ५४ ॥ उद्धव
आर्जुनादिकभक्तं ॥ गुंरुभजनंतरलंबहुत ॥ अपरोक्षज्ञानप्रा
प्त ॥ सद्गुरुंरवाचुनघेउना ॥ ५५ ॥ दुग्धिचनवनितआसं ॥ हंजा
बळावृद्धजाणतआसं ॥ परिमंथनाविनकैस ॥ हातिंसांपउंसग

५॥

॥५॥

पा॥५॥

(3A)

३५

७

उगंचदुग्धरुसल्लिलं ॥ आवघाविकजरिशोधीलं ॥ पारितं हातव
 ठिवेगळं ॥ नचनितरसापडना ॥ ४७ ॥ जेथं जेथं प्राणिवैसन ॥ तेथं तेथं
 निधानेआसतिवहुंत ॥ परिकुंजननेत्रेनद्यालितोसत्य ॥ नसापडतीरव
 णितां ॥ ५८ ॥ नेत्रउतमसतेजपयी ॥ परिनगवतांवासरमणि ॥ ज्वळि
 पदार्थआसोनि ॥ नदिसेंनयनिसंनय्यां ॥ ५९ ॥ तैस्यसद्गुरुसिशरण
 निघतां ॥ आपरोक्षज्ञाननळगंततां ॥ यातागींभ्रंशानंदासीतलतां ॥ ६० ॥
 रणआनन्यमिआसें ॥ ६० ॥ श्रीगुरुरायतुसमर्थ ॥ हाआरंभिलोहरि
 विजयग्रंथ ॥ सेवकसिपावायथार्थ ॥ तुंझ्यावरदंकरुनियां ॥ ६१ ॥ तुंम
 चवर्शसिदयळ ॥ तरिचहं ग्रंथरोपवाटळ ॥ साधकचातकटपहातीळ ॥
 भक्तिचेबोलबहुहोयें ॥ ६२ ॥ माताजोजोंकरिप्रतिपाळ ॥ तांतांवाढो

(५)
लागं बाळ ॥ तुझे धर्मपंविण बोल ॥ नबालवेचि सर्वथा ॥ ६३ ॥ जो वरिना
हिंवाजवितां ॥ तो पावानवाज सर्वथा ॥ सुत्रधारि न हलवितां ॥ काष्ठपुतळ्या
नाचन ॥ ६४ ॥ असं टोका नि श्री गुरुनाथ ॥ ह्यणं सिद्धि पावेल सकल ग्रंथ
आतां वंदु श्रुते सते ॥ जे धर्मापावत सर्वदा ॥ ६५ ॥ जे चातुर्या विचिरले ॥ किं
शांति भुवनिचि निधानं ॥ किं फकि वनिचि सुमनं ॥ विकासिलि साजिरि
॥ ६६ ॥ किं ते वराग्य आंबरिचं विस्तर ॥ किं अक्षयवी ज्ञाननंदचंद्रा ॥
किं आपराक्ष ज्ञानसमुद्रा ॥ नल गणं कायातं ॥ ६७ ॥ किं ते प्रेमगंगेचं
वाद्य ॥ किं ते स्वानंद सुरवाचं मंत्र ॥ का रं वड धारा आमोघा ॥ वर्षती मुमुक्ष
चातकां ॥ ६८ ॥ किं ते श्रवणं मंत्राचं कुंभ ॥ किं किर्तनाचं आचळ स्वयं
का ॥ किं ते स्मरणं समुद्र ॥ ध्वजचि पुण उभारले ॥ ६९ ॥ किं ते हरिपद

एकाचे

(५५)

पद्मीचें भ्रमर ॥ किंते वियेंकमेतचिं श्रेंगसुंदर ॥ किंते क्षमेचंततवर
 चिदाकाशिं उचावले ॥ ७० ॥ किंते मनन जळीचें मित्र ॥ किंते भूवगजाव
 रिपंचानन ॥ किंते परमार्थाचिं सदेन पुगी ॥ निर्मळसीतळ सर्वदा ॥ ७१ ॥
 किंते दयचें मांडार ॥ किंते उपरतिचें मांडार ॥ किंते किर्तिचिं जाहाजथार ॥
 अक्षिसिडंफडेके वरि ॥ ७२ ॥ किंते नाथेकचिं सायरसरवं ॥ किंते ज्ञांत
 काळीचें पाटिरारवं ॥ वैकुण्ठनाथ ज्याच्या भावं ॥ गुंतोनतिष्टयाजवळी
 ॥ ७३ ॥ ऐसंजं माहाराजें संत ॥ जसं गुवांवरि धरपावंत ॥ जिदिन वच्छल
 केदारहित ॥ आपपरनेणती जं ॥ ७४ ॥ देवासमान भ्रणावं संत ॥ हंगोष्टि
 च आसंमत ॥ देवजैसिभक्तिदरवतिसत्य ॥ होतितैसिअसुं प्रसन्नं ॥ ७५ ॥
 जसेवाकरितिवहुंत ॥ त्यास उतमफळ देत ॥ जेभजननकरितियेथार्थ ॥
 त्यावरि देव कोपंती ॥ ७६ ॥ त्यास हरिद्राणुनि ॥ प्राणीयासपीडिती

(5)

आद्यः पतनीं ॥ तैसी नव्हें संताचिकरणि ॥ समसमानसर्वातं ॥ १७ ॥ सर्व
वरिदयां समान ॥ येक उत मयेक हिण ॥ हेन देवतिच संतपुंणी ॥ जनवन
समानयासि ॥ १८ ॥ येकाचें करावें कल्याण ॥ नफेजें त्याचें आकल्याण ॥ हे
वाचें कर्तुं पुण्या ॥ संतसमानसर्वातं ॥ १९ ॥ जैसा कायेचा विकार होत
सं ॥ तैसि तैसी छायां दिसें ॥ आपणें वसतां छाया वसें ॥ उठतां उभीतें हो
ये ॥ २० ॥ जैसी काया तैसि छाया ॥ प्रकरें देवांचि क्रिया ॥ तैसी नव्हें
संताचि चया ॥ समसमानसर्वातं ॥ २१ ॥ वरकड जनासमानसंत ॥ एसं
वालतांचि मात ॥ तां पावें आद्यः पातुं दुबुद्धिदुरामा ॥ २२ ॥ समुद्रआणी
सैद्धान्तिनी ॥ तारांगणे आणी वासरमणी ॥ कैच्यो टिआणि माहा मणी ॥
मेरुमस्यकसमाननव्हें ॥ २३ ॥ श्रील्लुरआणी गोहावरि ॥ राजाआणिद
रिद्रि ॥ योगीआणीदुराचारि ॥ केसं समान हातीपें ॥ २४ ॥

(5A)

119151

कस्तुरिआणीकोकसा ॥ केशरिआणीहैसा ॥ मरुपाआयीमहे
 शां ॥ कैसिसमानहोईल ॥ ८५ ॥ सुर्पयाआणीवयिस ॥ पावाणआ
 णीपरिस ॥ बाबुंळआणीसुरतरस ॥ समानलकादानव्है ॥ ८६ ॥
 तैसंसंतआणीइतरजन ॥ जेलेनिवतिसमान ॥ तोनरेदेहासियेवं
 न ॥ पशुंजैसामुठपै ॥ ८७ ॥ व्यासाटससंतचामाहिमा ॥ वयुनशक्ति
 शिवब्रह्मा ॥ संतसंगाचियासुखानवसिमा ॥ नकरवेचिकोन्होत
 ॥ ८८ ॥ तैसंसंतमाहाराजसंडेन ॥ अथाअरकितयासीनमना ॥ श्री
 वेदव्यासजगद्गुरुप्रण ॥ याचैवरगुणदुखतां ॥ ८९ ॥ ज्याचियांसुरव
 कमळापासुन ॥ चिद्रसद्रवलांपुणें ॥ यावाक्येआमंतंकसन ॥ त्रिज
 गजगुणधालेहां ॥ ९० ॥ कियेकामुरवाचाब्रह्मदेव ॥ किंसाक्षातदि
 बाहुंरमाधव ॥ किंवाभावलोचनसदाशीव ॥ स्वयमेवजावतरला ॥

सम

रि

11991

(6)

तोमाहाराज द्रष्टव्ये पायन ॥ आवतरलालोकहितांलागुथा ॥ निग
 मकमळाविकाशपुंणी ॥ व्यासचंडाष्टुदरवतां ॥ ९२ ॥ जोवशिष्टाचापया
 तुं होये ॥ शक्तिचापौत्रनिः संशय ॥ यापाराशरसुंताचंपोहं ॥ मह
 वकोन्होषणविं ॥ ९३ ॥ असतोशुकतांतपुंणी ॥ सत्यवतिचं हृदयरना ॥
 याजगद्गुरुचंचरणा ॥ अमकाविवंदितं ॥ ९४ ॥ नमुतावात्मिकआतां
 जोशतकाटिग्रंथकर्ता ॥ जोतरदशपेनंतवतां ॥ रामकथाबालि
 ला ॥ ९५ ॥ ज्याचंगोत्रिउद्धवलं ॥ नमुतांस्वामीवशिष्टं ॥ ज्ञान
 ज्याचंअतिवरिष्ठ ॥ शांतीक्षमचाआगरुजां ॥ ९६ ॥ दक्षविरिजण
 पृथ्विधरिली ॥ रविस्मानज्याचिशंतिमिरविलि ॥ कुंमडळठठ
 नभुमंडळी ॥ कुंफाद्वुवनेलासाक्षीतं ॥ ९७ ॥ तोसुंयवंशिआदिगु
 रं ॥ जोसिममाजीमाहामेत् ॥ ज्याचंकुळिव्यासमुनस्वर ॥ रमाना

न
श्री

ये

॥ १॥

(6A)

थची आवतरला ॥ ९८ ॥ नमुतो स्वामी सुक ॥ जेणों जी किलें आरिका
मादिक ॥ ज्याचें तपो तें जआधिक ॥ तमातं कदु सरा ॥ ९९ ॥ ज्याचें मुख
आगवत ॥ प्रगटला दिव्यं ग्रंथ ॥ जेणों उद्धरिला आमी मनुंसुंत ॥ सां
गवत धर्म सांगोनि ॥ १०० ॥ बहुतपुराणें बहुत ग्रंथ ॥ त्यात मुगुठरल
आगवत ॥ जैसे सकळीं तमुख्ये वकत नाथ ॥ तैसाच ग्रंथ पुज्य हा ॥ १
जैसा देवामाजी सहस्रनयन ॥ किं दीनामा जि जैसा सुपर्ण ॥ किं तारंग
णामा जि आत्रीनंदन ॥ तैसा ज्ञानामा गवत ॥ २ ॥ आगियामा जी धरणिध
र ॥ किं तापसामा जि पिनाक धर ॥ किं नवग्रहात दिनकर ॥ अष्टजैसा वि
राज ॥ ३ ॥ किं हरिमाजी हनुमंत ॥ किं बोलक्यामा जी अंगिरा सुंत ॥ किं
शस्त्रामा जी वेदांत ॥ मुखे जैसां मान्यपै ॥ १०४ ॥ किं आश्रमांत चतुर्थी अ
मपुंणी ॥ किं क्षेत्रामा जि आनंदवन ॥ किं शस्त्रामा जी सुदशणि ॥

(७)

तैसेजाण आगवत ॥ १०५ ॥ वनचरामाजी हरिथोर ॥ किं धनुर्धरामा
जीरघुविर ॥ किधातुमाजिशंतकुं मसुंदर ॥ तैसेंजाण आगव
त ॥ १०६ ॥ लाहिमाजीदशम ॥ केवळ हरिलीलाउतम ॥ बोलिल्ला
व्याससुतपरंम ॥ हृद्गतगुणसुजकां ॥ १०७ ॥ दशमआणीहरिवंश ॥
अनेकपुराणीच्याकथविशेष ॥ बोलिल्लेकविमाहाउत्तम ॥ श्री
दशमाल्लामंतपैं ॥ १०८ ॥ विठ्ठलकव्यामतिताथी ॥ तोहाहारिविज
येग्रंथ ॥ दुजानाहीविपरितार्थ ॥ सत्यसयत्रिवाचा ॥ १०९ ॥ ऐकाश्रितं
हांसादर ॥ संपत्तीयारामआवतींर ॥ पृथ्विवरिदस्यथोर ॥ पुन्हा
मागुतीमाजलं ॥ ११० ॥ कैसचाणुरमुष्टिक ॥ आगवगकेशीप्रलं
बादिक ॥ सुशुपालवक्रदंतदसनायक ॥ जरासंदमाजलं ॥ १११ ॥

१११

१११

द्वारा

॥ अथ ॥

॥ वाज ॥

ॐ

वावि

जरसंदात्रंबंदिशाळें ॥ आटाविस सहस्त्रराजेपडेलें ॥ कोमासुरमा
जलाबळें ॥ लोकपिडिलें चतुंदिश ॥ ११२ ॥ बाणासुरकाळ्यावन क
रितियथ्वीचं कंदन ॥ गाईभाणी ब्राह्मण ॥ टाकिति मारुन दुरासे १३
कोरव दृष्टमाजालें ॥ राक्षस पुन्हा जन्मले ॥ कळिचं स्वरूपसगळें दुं
येधिन जालें ॥ ११४ ॥ कंसभागी कळ्यावन ॥ मोडिती ब्राह्मणाचिस
देनें ॥ जोकरिविद्युं भजन ॥ यति मारुन टाकीति ॥ ११५ ॥ नचालें आनु
ष्टानतप ॥ राहिलें रूषीचें ध्यान ॥ वतळी गेलें थोरपाप ॥ धराकंप
जाहालां ॥ ११६ ॥ गाईच्यास्यसंधनत्री ॥ उभीटाकळि ब्रह्मयाचें द्वा
रि ॥ हाकफाडुन जांकोरां करि ॥ बुडालें बुडालें स्वर्गतेसं ॥ ११७ ॥
मजमसोसं वंद्यभांर ॥ पापवतले जापार ॥ सकळ विद्युपातकदिज

(8)

वर ॥ पिडिले परम दृष्टानि ॥ ११८ ॥ ऐसि पृथ्वि आक्रंदतां ॥ (जव
छिष्णाला जगसीतां ॥ पृथ्विसंभूयांतुं आतां ॥ चिंतानकरियंथुनि
॥ ११९ ॥ जैसे प्रजन्यं काळि गंगेनेंदुर ॥ तैसें आलें रघीचें भार ॥ ब्र
ह्मयासी वृणती विप्र ॥ अनर्थ थोर मांडला ॥ १२० ॥ एक स्रणतिके
संगाजिलें ॥ एक स्रणतिके विसावें पिडिलें ॥ एक स्रणतीय श्मो
डिलें ॥ कामसुरें चोंडाळें ॥ १२१ ॥ एक स्रणतीकन्या धरनि ॥ काम
सुरें गेला घेउनि ॥ स्त्रिया फ्रटवि ल्यादल्यानी ॥ ऐसं पाप आव
निसवतलें ॥ १२२ ॥ आवघया प्रजायेउनि ॥ ब्रह्मयांपुढं करितिर
दन ॥ ताका ल्हाळ टकुन ॥ वास्पीत जाला परमं ही ॥ १२३ ॥
देवांसमान ॥ देवांसमेवतस हस्वनयेन ॥ ताहि आलानलागतां स्रण ॥

१०११

११९०६

(8A)

वंदिले विष्णुं पुत्राचं चरण ॥ आती प्रीति तं वेळं ॥ १२३ ॥ तो ब्रह्माक्षणे
सहस्रेनेत्र ॥ आतां जावे क्षिरसागर ॥ गाहाणं सागवं जगदां द्वारा ॥
तरिचकार्यसाधे ल ॥ १२४ ॥ आतां देवत पि प्रजाजन ॥ सागातं घेउनच
तुरानन ॥ क्षिरसागरी जाउनी ॥ कसंस्तवन करतिल ॥ १२६ ॥ कैसा
क्षिरसागरिचामाहिमा ॥ कोणे रि वित्तं परमात्मा ॥ सनकादिक विप्रो
तम ॥ सुतसागं कथातेचि ॥ १२७ ॥ परिक्षीतिससागं व्यासनंदन ॥
जन्मजयासिसागं वैसंपायन ॥ चि प्राहृत आसंपुंण ॥ श्रीधर
सागं श्रोतयां ॥ १२८ ॥ ब्रह्मानंदस्वर पतु क्षि श्रोतं ॥ कथा एकसाव
द्यचितं ॥ जे एकतां समस्त ॥ कळिकिष्मीषदहन हाती ॥ १२९ ॥
इति श्री हरिविजये ग्रंथ ॥ समत हरिवंशसागवत ॥ चतुरसंतश्री

परिसोत ॥ प्रथमोऽध्याये गो उह ॥ ॥ वोक्या ॥ १३० ॥ अाध्या ॥ १ ॥ प्रथम ॥
श्रीदृष्टापर्णमस्तु ॥ ॥ श्रीयेकनाथार्पणमस्तु ॥ श्रीरामदृष्टापर्णमस्तु ॥

१११

१११

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com